

Leraarvaardigheden bij begrijpend lezen

Stel je bij zoek-aanpakken voor BL de vraag: wat werkt... Voor wat?

1

Geef onderwijs in begrijpend lezen vanuit een visie op onderwijs en opvoeding en op leren en ontwikkelen

Als je vindt dat leren leuk en motiverend moet zijn, moet dat ook voor BL gelden.

2

Kinderen houden van verhalen en van interessante onderwerpen. Vraag je af of jouw onderwijs in begrijpend lezen daaraan bijdraagt

Zorg ervoor dat het bij begrijpend lezen altijd (eerst) om de inhoud van de tekst gaat.

4

Leesonderwijs in een rijke, stimulerende leer- en leesomgeving

van krant tot atlas, van strip tot folder, van tijdschrift tot prentenboek, zelfs boeken voor volwassenen moeten in een klas te vinden zijn

Wissel meer tussen vormen van begrijpend lezen, luisteren en kijken; probeer in te zetten op multimedial begrip

3

Laat onderwijs in begrijpend lezen een deel zijn van een aanpak voor leren leren

Begrijpend lezen is niets anders dan op een cognitieve wijze verwerken van informatie, waarbij die informatie via tekst wordt aangeboden

5

Integreer (begrijpend) lezen zoveel als mogelijk

Teksten moeten altijd gedecodeerd en altijd begrepen worden en moeten altijd over interessante verhalen of onderwerp gaan.

6

Laat leerlingen bij het begrijpend lezen veel samenwerken

Behandel alle teksten die kinderen lezen op dezelfde manier als geleerd is in de lessen begrijpend lezen

Besteed veel tijd aan (begrijpend) lezen

Leerlingen instrueren elkaar informeel als ze samen teksten analyseren en ze leren graag en goed van en met elkaar

7

Voorkennis activeren is belangrijk om de inhoud van een tekst na het lezen te kunnen integreren in wat al bekend is

vraag na wat leerlingen al weten over het onderwerp.

Tekstbegrip wordt in belangrijke mate bepaald door het begrip van woorden in de tekst

Bespreek ook vooraf de moeilijke woorden

Doe hardop voor hoe je tijdens het lezen over de tekst vragen kunt stellen en kunt denken

8

Bespreek de betekenissen van teksten met leerlingen na, of laat ze dat samen doen.

Verzamel ook achteraf de moeilijke woorden uit een tekst, bijv. op een moeilijke woordenposter

Tijdens het decoderen ook nadenken over de tekstinhoud en over de manier van lezen vraagt veel van het meta-cognitief handelen. Dat leren leerlingen onder andere door modellering

Laat leerlingen vertellen hoe ze bij het lezen te werk gaan

9

Om een tekst goed te kunnen begrijpen is betekenis-onderhandeling over de inhoud nodig

Leer leerlingen doelen te stellen voorafgaand aan het lezen

10

Geef onderwijs in strategieën en vaardigheden

Laat leerlingen in eigen teksten stoppen wat ze er bij het lezen uit moeten halen

13

Kinderen die veel kennis van taal en van de wereld hebben zijn vaak beter in het begrijpen van teksten

Besteed niet alleen aandacht aan de de zgn. bewezen effectieve strategieën

12

Schrijven en (begrijpend) lezen zijn elkaars spiegelbeeld

Laat leerlingen elkaars teksten lezen en van feedback voorzien

15

Laat leerlingen ervaring opdoen met de vraagstelling die gebruikelijk is in Cito-toetsen en in het vo

Betrek ouders

Gebruik de actualiteit in de klas

14

Houd periodiek leesgesprekken in de klas

Maak er in de klas een sport van om met kinderen over taal te praten en taalgrapjes te verzamelen.

Vraag kinderen wat jij, als leraar, zou kunnen doen om ervoor te zorgen dat zij beter in BL worden en het leuker gaan vinden

voer diagnostische gesprekken met leeszwakke kinderen

